

որ այդ ինքնավարով լուրջումն ու ջրն-
 ցումն ենթակայութեան մէջ, վարչեան
 մը ստանորդն կը ըստան զանազակ, որ ա-
 նիկ կարեւոր պարագաներու մէջ, կորչ-
 անան հանգոյցն պիտի նմանէր։

Տարօրինակ անգուք մըն է, ու վայ-
 րաց անտարբերութեան մը կը դիտես
 նմանեալով տասնամեակները Սակայն
 կրեմն մը, թշուառութեան արտակերպ
 պատկեր մը, աղիորով վրայէն մը առ-
 զեւ հողեկան անանկ փոխարկում մը, ար-
 զանաւանդ անանկ զորուք ալայլում մը,
 խոտի մը կ'ունենա որ, ցաւելէ
 անկ լալը կ'ազար, ու նոյն վարչեանին
 աննէն զիտոր կ'ըլլաս։

Ամէն առաւօտ նոն է, մտ. թնուառան,
 իր անտանային ու նախարարական տե-
 ղը, նեղուկ ճամբաներու ճիգակ խաւա-
 ձեւումն կարուած կեդրոնի մը մէջ,
 ուր հոյակապ զեղեցիկներու մը կը
 բարձրանայ կարծիքներու նորաշէն կե-
 ղեցան, ինքը, վաղեմի մուրացկան մը,
 կայան է այդ եկեղեցիին դրան զով,
 սկսար ու գլխիկը վիճակի մէջ, տեղ մը,
 ուր մանաւանդ առաւօտուն, անցորդ-
 ներու անընդհատ սողանքով մը կ'ըր-
 թնակէ, եւ ուր ինքը մինակ է մուրացող,
 նիւար, ազաւոտն։

Յիսուսը կին մըն է, ճնշողաբար
 արեւու տեղ, ինչպէս, ծերացած, որքան
 ստորեկոր ճանարարութեան արեւուտուն,
 այնքան մըն ալ, ու աւելի մուրացիւմու-
 թեան վրայ անօթաւարութեան, որուն
 ճանրութիւնը արտապէս փակած է զիբը
 վերէն վեր պարփակող ճնրակ պատաս-
 անքի մէջ, որուն պիտի նազըրնուովն մէ-
 ղն ճաշի կը նմարուին դէպքն ակօ-
 սարու խորովները, ստասակաբով լեցուն
 կեանքի մը ակնույթին արտաքինութիւնը,
 եւ ուրիշ որչափէր շուր կը կարգաւոր
 զողջոյնն ձեռքեր, երկնցած անցորդ-
 ներուն բարեպաշտութեանը, ստանալու
 նամար զանի մը լուծանք, որոքը իրեն
 եւ թուանորուն նոթութիւնը պիտի մարնէ։

Ամէն առաւօտ, երբ դարձող երթալու
 նամար անս փողոցն կ'անցնիմ, ինքը
 անմարտիկ անս կ'ընող ցուրտին, ապքին,
 ձիւնէն կ'ան անձեպին առջեւ, ցուպի
 մը վրայ յենած, ու իր ձեռքը միշտ ան-
 ցորդներուն կարկուած։ Ամէն անգամ
 ալ, մտնուցնելու, արտաուրի օրնու-
 թիւներու ըրէ՛ծ մըն է, որ կը նոսր թե-
 քանի ի վայր, ինքնաուրի բանաստեղծու-
 թիւն մը, նկարուն ու զուտագիւղ բառե-
 լուր դանախոր ճարտարութիւն մը, ու
 րոնքը նետուցնել կ'արտաւան, կը բարձ-
 րանայ, իր յասակ ու կարողութիւնը արտա-
 անութեանը մէջ առնելով շնչու մը, որ
 զիմարտը կը յայտէ, կը մտէ, տեսակ մը
 անտարբերութիւն, որ զարմարիկ է։

Տէրը թեղի օրնէ, Տէրը թեղի լե-
 ճնէ, Տէրը յաղորդութիւն տայ, Տէրը թե-
 ղի աւուր շարն փրկէ, Տէրը հողեկոյ ա-
 ոտաղութիւն տայ, Տէրը թեղի պատէ
 պայտան, Տէրը մէկին նազար տայ, Տէրը
 թեղի պայտանակն օծակիդ մէջ
 պատէ՞ ու զեւ անպատա շարք մը
 պարտուս զգովանքներ, կարծողին
 օրնութիւններու, որոնք զեղե-
 ցիկ ընդելուզումով մը զիբար կ'ա-
 թողցնեն, զիբար կը շնչան, զգացումը
 բարձրութեան մը որ իրեն յատուկ է, ու
 արտաանութեան կարտու յատկանու-
 թեան մը, որ այդ օրնութեան վաղին
 կ'ուսայ պայտան կրանդարար մը ու
 նուրբ փողովակ մը։

Ամէն անգամ որ, անցորդի բալլափո-
 ներուն ձայնը կը լսէ, կը զգայ իր օրնու-
 թիւներուն կ'ընկը, ազգու շնչաւորու-
 մով, որակելով զանոսը իր ձայնին, ու
 շնորհակալ զի զգացումն արտայայտու-
 թեանը ճամբան, իր շարունակէ զա-
 րնոք միշտ որ անցորդը ընդորոյն ան-
 ճեանայ, ու նորի մը երեսու մը առջեւ
 գործակալ կը սկսի, այնքան զեղեցիկ
 նկարուներով ու պատկերացումներով,
 որ ըստ չզգացող թէ կ'ըրթուի մըն է։
 Շատ չարագիտներու տեսած են, որոնք
 կեանքի զանա զարգացումը կը վերադն
 ու կ'ազարեն։ Սակայն ո՛չ մէկին պարզա-
 անցած վրան ներգործած է այն ազդե-
 ցութիւնը, զոր ունի այն մուրացիկ կրկնակ
 շնչաւը, որ անէ նանդիպար, կ'ուզով
 անպատճառ զբանակն փոխարկութիւն
 մըն ընել ու ճոն կենսով վարչեան մը,
 լսել անպատճառ ու շարքը քուտր այն
 օրնութիւններուն, զոր այնքան արտա-
 կաթ արտաքինումով մը կը ճոնցնէ, եւ
 որոնք առջեւ աս նաւաւորով կը համակ-
 ուրի թէ, անտեղ վարչեանակն գործա-
 դրութեանը որ պիտի իրակամանուն, Ան-
 զան անկեղծ են իր շնչուր ու այնքան
 արտապիտ իր մաղթանքները։

Սքէ պատահի որ, այդ ճանդիպումն
 ժամանակ զովս դրամ չունենաւ, իր պա-
 ճասանքին կրպար չունիլով, ու իր պա-
 ճանքն եւ օրնութիւններուն հնայքն
 առջեւ կ'ունենաւ անօթաւարութիւն մը,
 որ կը թեղաբէր զինս եւ զանայն։
 Զգարութիւն մը, շարունականք մը կը
 համակէ զին, թերեւս իր ունեցած շաքե-
 անիկ, ու կ'ուզով զոնէ իրմէն ներգոր-
 թիւն խնդրի, զարտապահան ներկայա-
 նալուս նամար խայր ինքը արկիս իր խոր-
 թիւն, ու բերանէն զարձակայ նոյն օրնու-
 թիւները իր թափով տառուկն ու շուտա-
 զին նաւասարարն։

Այնպար թէ անցորդներ, որոնք թե-
 րեւս պարտութիւն մը սփոխումը գտնու-
 նալուց թերեւոր ընդորոյն չեն իրենց կեան-
 քին մէջ, անոր զովն նեւտանայն ետքն
 ալ, իր անաւարտն օրնութիւններուն
 ու մաղթանքներուն վերացնող սպաւո-
 րութեանը տակ, մերաշարժած ու իրեն
 կարկուած ձեռքը սփոխած են, հողեկան
 նորութեանը մը, որուն արտաքինումը յայտ-
 նապէս կը կարգացուի անտեղ զիմարտու-
 թեանը վրայ։

Առտի մուրացիկ կրկնակ պատանուին
 նանդիկ, աս մտածումը ունեցած թէ ի՞նչ
 ամենն անգութներն ալ, երբ երկային
 նաւաւոր մը զիտակցութեանը ու մարդ-
 կային զգացումներու ստորութիւնովը
 զորացած ըլլան, անպատճառ պիտի ունե-
 նան բարեբարական վարչեաններ, երբ
 մանաւանդ իրանային պողտարական շն-
 քը ներգործելու հանգամանք ունենա-
 ու իր զգացումները անկեղծ եւ բարի ըլ-
 լան։

Տարապիտը ՅԱՎՈՐ Պ. ՓԱՊԱՆՅԱՆ

Արտաքին Լուրեր

Քրիտիկի ՅԻՆԱՏԱՆԻՐ
 Անգլիացիները Քրոմուլայի մէջ — Երկու
 մոնոլոգներուն յարաբերութեանը պատ-
 ւութիւնը։—Վերջին պատերազմին ծագու-
 մը։—Մանուպանի ետը։— ձեւարկի աւ-
 ատանքը։—Նորոպա ուղեւորութիւնը։

Լոնտոն, 15 նոյեմ. — Քայլով այս առ-
 տան իր թիւնն մէջ նորն կը հրատա-
 րակէ ընդարձակ հաստատներ Պ. Գրիկե-
 րի յիշատակներէն, որոնք թէր անունն
 հրապարակ պիտի հանուին զանի մը լե-
 շունքով։ Այդ հաստատները կը պար-
 ընաւանկն 1871ի զեպտեմբր պատմութիւ-
 նը մինչեւ Պ. Գրիկերի Նորոպա ժամա-
 նուորը 1900։ Նախկին նախագահին ալ-
 լախոտիկ կեանքին մէջ շատ յուզիչ անց-
 քեր կան, մանաւանդ վերջին տարիները
 իրենց հիւանդութեանը, կոյրը հրաժար-
 քը, Լոնտոն-Մարթը ընկերը եւ անիւ
 զեպի Նորոպա համարը կ'ըլլէ Պ. Գրի-
 կեր հետեւեալը կը զրէ 1871ի Քրոմու-
 վայր Անգլիայ կցուելուն առթիւ։

Պ. Գրիկեր յետոյ կը խօսի ժողո-
 վրեան թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող զեպքն է տաքը, ձեւարկի ար-
 շանքը, ձեռնարկի մը որուն պատաս-
 խանաւորութիւնը նոյն իսկ տաքը, ձեւար-
 կի չի վերաբերել։ Սակայն Պ. Սեյլի
 Ռոտտի ծրարին եր ուրիշ Անգլիայ կա-
 ղուածն թիւնն ընդարձակութեան եւ երկրի
 զարգացման վրայ որ սորոհենք էր հան-
 քներ շահագործմանը։ Պ. Գրիկեր կը
 պատմէ թէ իր երրորդ անգամ նախագա-
 նութեան պատմութեան վարչուն տէրին կա-
 րուող

